

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ЄРОПЕЙСЬКОЇ БІЗНЕС АСОЦІАЦІЇ «ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ІНДЕКС 2020»

Моржов І.С.

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Новальська Н.І., канд. екон. наук, доц.

Ключові слова: *транспортна система, транспортна інфраструктура, інфраструктурний індекс, транспортна стратегія, інтеграція.*

В умовах сьогоденної інтеграційної політики та загального курсу на глобалізацію Україні необхідна ефективна транспортна система, що буде здатна задовольнити потреби громадян та підприємств. Для існування ефективної транспортної системи потрібна міцна основа – досконала транспортна інфраструктура, адже її розвиток прямопропорційно пов'язаний із загальним економічним розвитком країни. Нові методи роботи, першість у технічному аспекті, належний стан інфраструктурних елементів, ефективні закони та бюрократія – все це потрібно країні, що хоче реалізувати свій економічний потенціал (промисловість, туризм чи сільське господарство або інша економічна галузь).

Враховуючи наведені аргументи, у грудні 2020 року Європейська Бізнес Асоціація (ЄБА) спільно з фірмами Agresca та Sayenko Kharenko провела аналіз загального стану розвитку транспортної інфраструктури України, визначивши його інфраструктурний індекс [1].

У дослідженні брали участь 104 члени компаній Європейської Бізнес Асоціації, які є фахівцями в сфері транспорту і логістики.

Інфраструктурний індекс України оцінювався за чотирма показниками:

1. Загальний стан інфраструктури 2.73/5;
2. Загальний стан розвитку транспортних галузей 2.73/5;
3. Інвестпривабливість для реалізації інфраструктурних проєктів 2.51/5;
4. Рівень виконання державної стратегії розвитку транспортної галузі 2.34/5.

За узагальненими результатами оцінювання інфраструктурний індекс склав 2,58 бала з 5-ти можливих, а загальний стан інфраструктури було визначено як задовільний на думку 54% фахівців.

Загалом, продивляючись результати дослідження ЄБА, можемо дійти висновку, що стан транспортної інфраструктури в Україні нижче від середнього, адже усі пункти більшість експертів оцінювали як «задовільно», а в деяких випадках оцінка була ще нижче.

Варто відмітити декілька пунктів:

- 1) залізнична галузь отримала найнижчий бал з-посеред інших 2.36/5 і найбільшу кількість негативних відгуків (51%); серед головних реформ, які запропоновані для проведення - реорганізація Укрзалізниці, відкриття ринку приватних тягачів та зміна тарифної політики;

2) морські перевезення посідають друге місце з рейтингом 2.85/5. Морський транспорт отримав найбільш стримані відгуки. Експерти здебільшого схилились до оцінки “задовільно” 73%. Також були запропоновані наступні напрями реформи: зниження портових зборів та відрхувань чистого прибутку, створення незалежного регулятора – Національної комісії, систематизація послуг.

3) авіаційна галузь отримала найвищий бал серед усіх – 3.17. Найбільша кількість позитивних відгуків – 33%. Визначено перспективи розвитку аеропорту «Бориспіль» як міжнародного хабу та залучення приватного капіталу на умовах концесії.

4) також ЄБА віднесла до найбільших викликів для розвитку такі фактори :

- недостатньо прозорий процес прийняття інфраструктурних проєктів;
- дефіцит кваліфікованих кадрів;
- відсутність незалежного транспортного регулятора;
- дефіцит довгострокового державного фінансування.

5) основними причинами відсутності розвитку транзитних транспортних кордонів визначено:

- недостатність інвестицій в інфраструктуру;
- високі тарифи;
- низький рівень взаємодії транспортних секторів у сфері логістики, тарифної політики, інвестицій;
- пасивна міжнародно-економічна діяльність.

Сьогодні Україна знаходиться на шляху до інтеграції у європейський простір. У розпорядженні Кабінету Міністрів України “Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року” визначається можливість інтеграції у транс’європейську транспортну мережу (TEN-T) та “Новий Шовковий шлях” (країни ЄС-Китай) [2], але, проаналізувавши дослідження ЄБА, можна дійти невтішних висновків:

- наразі транспортна система України здатна задовольнити лише базові потреби громадян та бізнесу;
- в особливо тяжкому положенні знаходиться одна з найважливіших промислових транспортних галузей - залізнична;
- існує велика кількість недоліків в законодавчій системі.

Експертами Європейської Бізнес Асоціації було запропоновано велика кількість можливих реформ, які необхідні Україні, щоб мати змогу підвищити рівень транспортної інфраструктури та ефективно використовувати своє вигідне транзитне положення.

Список використаних джерел:

1. Інфраструктурний індекс 2020 [Електронний ресурс] // ЕВА. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://cutt.ly/AcsBfqH>.
2. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://cutt.ly/fcsBGA8>.